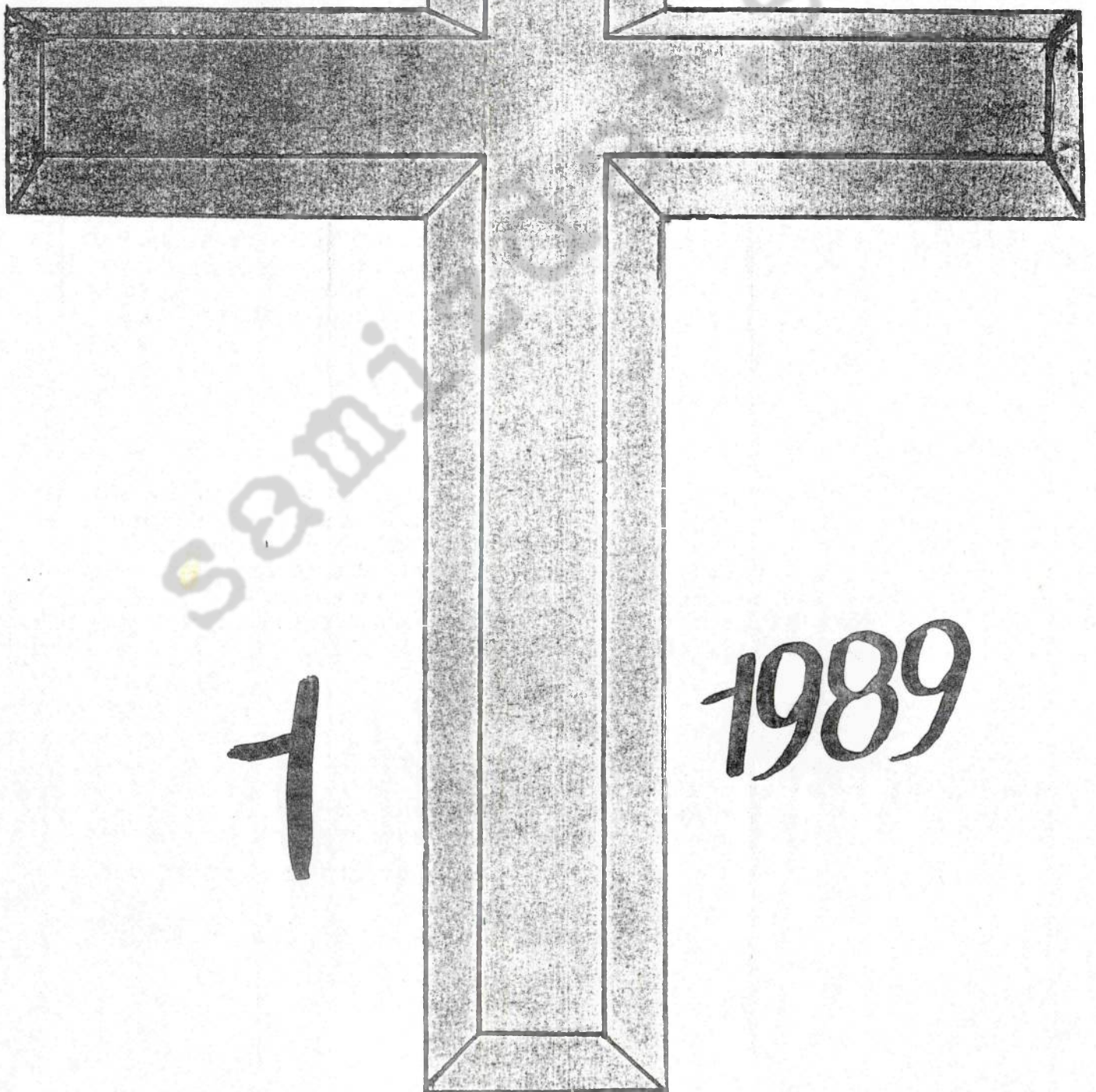

*Katolícky
mesačník*

1

1989

Z o b s a h u :

	str.
Z vianočného posolstva Jána Pavla II.	3
O ekumenickom stretnutí v Erfurte	4
Z obežníka pražského arcibiskupstva, pomoc Arménsku	5
Modlitba za jednotu, osudy perzekvovaných	7
Rezolúcia z pražskej manifestácie, účastníci schôdze PIT	8
Situácia v olomouckej arcidiecéze	9
K vyučovaniu náboženstva	10
Matka Tereza o dôstojnosti ženy	11
<u>Správy zo sveta: ZSSR</u>	13
Litva, Albánsko	17
Vatikán, Francúzsko, Poľsko, sev. Korea	18
NSR, NDR, Rakúsko, Maďarsko	19
Čína, Kuba, Vietnam	20

MODLITBA ZA BUDÚCNOSŤ

Kiež by tvoji učeníci na prahu tretieho tisícročia konečne sa ponáhľali počúvať príkaz, ktorý im dal Majster, totiž aby boli jedno v jednote Otca, Syna a Ducha Svätého. Kiež sa spoločne blížia k Pánovi a zažiaria jeho svetlom, aby na ich tvári už nebolo tieňa a aby svet poznal Ježiša Krista žijúceho vo svojich údoch, teraz i na veky. Amen.

Leo J. kard. Suenens

NA ZAČIATKU ROKU

Prvé nesmelé kroky v novom roku máme práve za sebou. Neistá budúcnosť ako nepreniknuteľná hmľa leží pred nami. Každý tajne hľadá niečo, čoho by sa mohol pridržať, na čo by sa mohol v novom roku spoľahnúť. Nie sú však všetky tie možnosti viditeľné a hmatateľné? A čo je viditeľné a dá sa uchopiť do ruky, je súčasne pomínajúce, smrteľné, také, že v akútnom prípade môže zlyhať. Kto z nás by to už nebol pocítil na vlastnej koži?

Ale existuje ešte iný svet, z ktorého sa nám podáva pomocná ruka: Boh v Ježišovi Kristovi. "Iba v ňom je spása", hovorí Písmo sv. To znamená šťastie, blaho, pokoj, ktorý sebe aj iným na prahu nového roku prajeme. Na každý deň v tomto novom roku sa vzťahuje prísľub Kristov: "Ja som s vami po všetky dni". A slovo Petra, ktorý povedal chromému pri bráne chrámu: "Zlato ani striebro nemám. Ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista "azaretského vstaň!"

V mene Pána Ježiša Krista aj my vstúpme s dôverou do Nového roku!

BOŽIE POŽEHNANIE A OCHRANA PANNY MÁRIE NECH VÁS SPREVÁDZA V NOVOM ROKU 1989 - to čitateľom zo srdca želá redakcia.

Z VIANOČNÉHO POSOLSTVA JÁNA PAVLA II.1988

"Aké krásne je vidieť na horách nohy posla, ktorý prináša radostnú správu! Aké krásne sú Vianoce! Áno, sú plné ľudskej chudoby, poznačené odmietnutím, keď Jozef a Mária hľadali miesto v hostinci. Poznačené ľudskou ľahostajnosťou, počiatočným signálom tvrdosti srdca, s ktorou sa Posol s radostnou zvesťou stretne nielen za dní svojho pozemského života, ale tiež v priebehu celých generácií. A práve pre to všetko sú vianoce krásne. Toto kúzlo vytušili betlehemskí pastieri, svojím prenikavým zrakom ho neskôr zachytil staručký Simeon a prorokyna Anna v chráme, pochopili ho mudrci z ďalekého Východu. Týmto kúzlom je zjavenie tajomstva Novonarodeného, zjavenie pravdy o blahu a kráse, ktoré sú v ňom, ba ktorým je Novorodeniatko samo. Kúzlo narodenia Krista prechádza generáciami, zjavuje sa ľuďom a národom. Umelci - maliári, básnici, hudobníci sa ho snažia ľudsky znázorniť, svätci ho žijú v jeho prítomnosti. Ako by bolo možné nespomenúť Prostáčika z Assisi! Oči osvietené vierou objavia kúzlo Božieho tajomstva pod závojom chudoby a opustenosti...

Ozaj len tak sa mohol narodiť Kristus, len tak mohol začať prebývať medzi nami Emanuel, Posol prinášajúci radostnú správu. Čo zvestuje? Oznamuje spásu, zvestuje pokoj, zmierenie s Bohom, svojou krvou ustanovuje večnú zmluvu, každému človekovi hlása blaho, večný život v Bohu, ktorý je uskutočnením toho, čo človek má v sebe od začiatku ako živý znak podobnosti so svojím božským Stvoriteľom a Otcom. Narodenie Emanuela sa udialo v znamení chudoby a samoty, pretože Božia moc sa uložila v jasličkách. V tajomstve vianoc preto majú svoje miesto chudobní všetkých dávnych i nových pomenovaní, všetci, ktorí hladujú, zomierajú hladom, sú vyhnaní, utečenci, obeť nenávisťi, vojen, prírodných katastrof. Mám na mysli najmä zemetrasením postihnutých v Arménii, ktorí teraz oplakávajú svojich drahých, pochovaných v troskách ruín, ktorí ustrašene bledia po boku ranených v nemocniciach, zápasia so zimou a nepriazňou počasia, pretože nemajú pre seba a svoje deti strechu nad hlavou. Nech všetci pocítia v tejto tragickej chvíli porozumenie a podporu dobrých ľudí, nech vzrastie vo svete štedrosť a veľkodušnosť, ktorá zmobilizuje vlády, organizácie a jednotlivcov a vytvorí obdivuhodnú reťaz solidarity. Moje myšlienky sa obracajú ku všetkým, ktorí sú trápení chorobou a ležia v nemocniciach, na klinikách alebo vo svojich domovoch. Na všetkých myslím a všetkým hovorím: Nestrácajte nádej! Moje slová sa zvlášť obracajú k nemocným postihnutým chorobou AIDS; musia čeliť nielen hrozbám samotnej choroby, ale aj nedôvere ustrašeného a inštinktívne utekajúceho sociálneho prostredia. Všetkých vyzývam, aby vzali na seba bremeno tejto drámy svojich bratov, ktorým vyjadrujem svoj súcit. Vedcov a bádateľov povzbudzujem, aby rozmnožili svoje úsilie o účinnú liečbu tejto tajomnej choroby. Nech veda a láska spoločne hľadajú tak túžený liek! Toto želanie kladiem ku kolíske novorodeného Spasiteľa.

Cirkev ako prvá sa cíti povolaná nasledovať chudobného Krista. V ňom sa stavia na stranu chudobných so snahou rešpektovať dôstojnosť a bolesti utrpenia. Dvíham s dôverou svoj hlas na ich obranu a za záchranné akcie núdznym a volám: Spojte svoje sily a rozmnožte iniciatívy na pomoc chudobným, s ktorými sa Kristus sám chcel stožniť! Kiež táto dnešná výzva zaznie vo všetkých končinách zeme a vzbudí veľkodušnú odpoveď hlavne mladých ľudí! Kiež každý dokáže rozoznať v chudobných bratoch chudobného Krista! Na všetkých sa obraciam menom Krista-Dieťaťa: Nech táto výzva nie je márna!"

Svätý Otec potom blahoželal k vianociam takmer v 50 jazykoch, aj česky a slovensky, a potom udelil požehnanie Urbi et Orbi /mes-tu a svetu/.

/z vatikánskeho vysielania/

EKUMENIZMUS

V dňoch 28.9. - 2.10.1988 sa konalo v Erfurte IV. Európske stretnutie Konferencie európskych cirkví /KEC/ a Rady európskych biskupských konferencií /CCEE/. Stretnutie viedol predseda CCEE, kard. ^{Car-}ardini, arcibiskup milánsky, a predseda KEC, metropolita leningradský a novgorodský Alexej. Prítomných bolo 49 zástupcov a hostí KEC, medzi nimi 5 metropolitov pravoslávnych cirkví, 8 biskupov anglikánskej a evanjelíckej cirkvi, a 33 zástupcov a hostí CCEE, medzi nimi 23 arcibiskupov a biskupov.

Témou stretnutia bola prosba Otčenáša "Príď kráľovstvo tvoje!" Na programe každý deň bola bohoslužba, meditácia, rozhovor vo skupinách a spoločná porada na túto tému. Pred začiatkom zhromaždenia napísal Ján Pavol II. kardinálovi Martinimu list, z ktorého vyberáme:

"S mimoriadnou radosťou, milý brat, zalietajú moje myšlienky na IV. Európske ekumenické stretnutie, na ktorom sú v Erfurte zástupcovia Rady európskych biskupských konferencií a Konferencie európskych cirkví. Takéto stretnutia sú znaky na ekumenickej ceste, v ktorých s radosťou poznávame pevný úmysel európskych kresťanov byť verní darom a volaniam Ducha. Kroky katolíckej Cirkvi na tejto ceste sú riadené koncilovým dekrétom o ekumenizme. Téma, ktorou sa riadi práca stretnutia v Erfurte, je ozaj v centre nádeje, modlitby a konania každého kresťanského svedomia: "Príď kráľovstvo tvoje!"

Azda môžeme jednoducho konštatovať, že každá cirkev a každé cirkevné spoločenstvo, ktoré patrí do pestrej mozaiky európskeho kresťanstva, žije z tohto bdelého očakávania kráľovstva, ba že toto kráľovstvo už živo anticipuje, i keď vlastné spojenie sa vyjadruje rozličnými teologickými tradíciami.

Stretnutie v Erfurte sa koná v roku, kedy sa oslavovala udalosť, ktorá má význam nielen pre cirkev, ale aj pre kultúrne a občianske dejiny európskeho kontinentu: oslavu tisícého výročia pokresťančenia Kyjevskej Rusi. Je žiaduce, aby život našich spoločenstiev bol stále orientovaný na modlitbu za príchod Božieho kráľovstva. Všetci, ktorí sa dovoľávajú mena Kristovho, sú znamením mieru v tomto svete. V tomto duchu vás uistujem, že som z celého srdca spojený s modlitbami a prácami účastníkov IV. Európskeho stretnutia.

Vo Vatikáne 26.9.1988.

Ján Pavol II."

Účastníci schválili Ohlas európskym kresťanom, z ktorého vyberáme:

"Príď kráľovstvo tvoje - bola modlitba a smer úvah stretnutia v Erfurte. Zišli sme sa zo všetkých kresťanských cirkví Európy a obraciam sa na Vás, ktorí žijete na tomto kontinente, či už zdieľate naše vyznanie viery alebo nie. Nemôžeme si ponechať poklady viery a nádeje, ktoré sme objavili, pre seba, nútia nás totiž, aby sme sa viac než doteraz angažovali za spravodlivosť a mier v Európe a vo svete. Stretli sme sa, aby sme sa lepšie poznali, spoločne vyznávali jediného Pána nášho života a spoločne prosili o definitívny príchod jeho kráľovstva. Sme totiž presvedčení: BOH JE BUDÚCNOSŤ SVETA.

Spoločne sme tu meditovali a študovali, uvažovali a prosili pri vzájomnej úcte k našim rôznym kresťanským tradíciám. Cez všetky rozdiely všetci veríme, že Božie kráľovstvo nepríde od nás, ale skrze Ježiša Krista, ktorý nás povoláva, aby sme spolupôsobili pri tomto príchode.

Doba, v ktorej žijeme, volá všetkých kresťanov v väčšej angažovanosti za evanjelium. Božia vernosť je väčšia než všetka ľudská nevernosť. Preto Vás vyzývame, aby ste radostne a odvážne opakovali: "Príď kráľovstvo tvoje!"

Z OBEŽNÍKA Č.14/88 PRAŽSKÉHO ARCIBISKUPSTVA

SV. OTEC ĎAKUJE ZA BLAHOŽELANIE K 10. VÝROČIU VOĽBY ZA PÁPEŽA

Pán kardinál /Tomášek/,

pri príležitosti desiateho výročia zvolenia Jeho Svätosti na Petrov stolec vyjadrila Vaša Eminencia vo svojom oddanom posolstve vručne prianie ako svojím vlastným menom tak aj menom duchovných a veriacich cirkvi Vašej krajiny.

Svätý Otec prijal s mimoriadne živým záujmom tento prejav zvláštnej oddanosti a mojím prostredníctvom vrelo ďakuje a súčasne zvoláva nebeské dary na Vás a pre všetkých ostatných, ktorí si na neho tak milo spomenuli.

Na znak svojej stálej náklonnosti Najvyšší Veľkňaz rád Vám udeľuje žiadané Apoštolské požehnanie a rád ho rozširuje aj pre J.E. pánov biskupov, knazov, rehoľníkov a rehoľnice i veriacich celej cirkvi v Československu.

Využívam túto príležitosť, aby som Vašu Eminenciu uistil o svojej hlbokoj úcte.

Vašej Eminencii v Pánovi oddaný
A.kard.Casaroli.

POMOC POSTIHNUTÝM V ARMÉNSKU

Správa o zemetrasení sa aj u nás musela dotknúť každého človeka. Tým skôr pre nás kresťanov je výzvou nielen k hlbokoj účasti, ale tiež k modlitbe a k praktickej pomoci, pokiaľ je v našich silách. Vzhľadom k tak veľkému utrpeniu státisícov postihnutých vám chcem pripomenúť slová Pána Ježiša: "Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili." Preto. kto z vás má možnosť konkrétne priložiť ruku k dielu, nech sa toho chopí veľkodušne, veď "radostného darcu miluje Boh". Kto môžete, pomáhajte pri akciách na pomoc postihnutým /napr. darovaním krvi, šatstva a pod./ a povzbudzujte v tom zmysle ďalších spoluobčanov, veriacich i neveriacich. Kto chce pomôcť finančne, môže svoj dar poslať tiež prostredníctvom svojho duchovného správcu pražskému arcibiskupstvu. V každom prípade nech sa vykoná na tento účel kostolná zbierka vo všetkých farnostiach.

Vieme, že "kto rýchlo dáva, dvakrát dáva", a vynasnažíme sa - v súčinnosti s ďalšími akciami v našej vlasti - využiť získaných prostriedkov čo najúčinnnejšie, v zhode s naším kresťanským svedomím.

Bratia a sestry! Vianoce sú u nás vždy sviatky štedrosti, kedy ľudia obdarovávajú svojich najbližších. Je to iste krásne. Ale srdce veriaceho má byť otvorené pre všetkých blížnych, najmä pre tých, čo trpia núdzu. To majme v tejto chvíli na mysli. A nezabúdajme na modlitby za zomierajúcich, zranených, osirelých, a inak trpiace obeť katastrofy.

Fr.kard.Tomášek

LIST SOVIETSKEMU VEĽVYSLANCOVI

Viktor Pavlovič Lomakin
veľvyslanec ZSSR v ČSSR

V Prahe 15.dec.1988

Vážený pán veľvyslanec,

menom katolíckych veriacich našej krajiny Vám vyjadrujem hlbokú sústrasť v zármutku nad nešťastím, ktoré postihlo arménsky ľud. Od prvej chvíle, keď sme obdržali smutné správy, začali naši veriaci podporovať postihnutých nielen svojimi modlitbami, ale tiež zbierkami peňazí, šatstva, liekov, potravín a darovaním krvi. Mladí katolíci z Prahy mi oznámili, že sú pripravení v čase prázdnin odísť do Arménska, aby vlastnými rukami pomohli budovať zničené mestá.

Naša ochota všestranne pomáhať arménskemu ľudu vyplýva nielen z našej ľudskej účasti, ale aj z vedomia, že sociálna a charitatívna starostlivosť, najmä služba trpiacim, nutne patrí k plnému životu Cirkvi. Aby sa táto služba mohla plnšie rozvinúť, rozhodol som sa ustanoviť Výbor kresťanskej pomoci, ktorého prvou úlohou je práve pomoc postihnutým v Arménskej sovietskej socialistickej republike.

Prosím Vás, vážený pán veľvyslanec, aby ste prejav mojej účasti aj ponuku našej konkrétnej pomoci českých katolíkov tlmočil vláde ZSSR aj vláde a ľudu ASSR.

S úprimným želaním pokoja

František kard.Tomášek
arcib.pražský a primas český

LIST HLAVE ARMÉNSKEJ CIRKVI /ODDELENEJ-pozn.redakcie/

Katholikos Vasgen I.
Ečmiadzin, ASSR

V Prahe 15.dec.1988

Drahý brat v Kristu,

som s Vami a s Vašimi veriacimi spojený v modlitbách za obeť nešťastia, ktoré postihlo Vašu vlasť. Naši veriaci od prvej chvíle podporujú postihnutých tiež praktickou pomocou - zbierkami peňazí, potravín a šatstva a darovaním krvi. Mladí katolíci z Prahy mi oznámili, že sú pripravení v dobe prázdnin odísť do Arménska, aby pomohli vlastnými rukami budovať zničené mestá. Výbor kresťanskej pomoci, ktorý som práve ustanovil, má ako svoju prvú úlohu pomoc postihnutým v Arménsku. Na obeť zemetrasenia a utrpenie všetkých postihnutých budeme pamätať pri zvláštnych bohoslužbách. Nech Boh prijme zosnulých do svojho svetla, poteší ich rodiny a všetkým trpiacim daruje silu a nádej.

V jednote Kristovej lásky

František kard.Tomášek
arcib.pražský a primas český.

SPOMIENKA NA KARDINÁLA JOZEFA BERANA

29.12.1988 uplynulo 100 rokov od narodenia kardinála Joz.Berana. Hlavné dáta z jeho života: r.1911 kňazská vysviacka, od r.1932 rektorom pražského seminára, r.1942 zatknutý, až do konca vojny v koncentračnom tábore Dachau. R.1946 Piom XII. menovaný za pražského arcibiskupa /32.nástupca sv.Vojtecha/. Za heslo si vybral "Eucharistia a práca".

Od 19.6.1946 /slávnosť Božieho Tela/ uväznený v arcibiskupskom paláci, od r.1951 domáce väzenie na rôznych miestach mimo Prahy.

25.1.1965 menovaný kardinálom. Bolo mu povedané, aby išiel do Ríma a že vláda ČSSR si nepraje jeho návrat. Na 4.sessii II.vatikánskeho koncilu mal prejav na tému "Obhajoba slobody svedomia a slobody náboženstva". Zomrel 17.5.1969 v Ríme. Pochoval ho Pavol VI. vo vatikánskych kryptách.

Z jeho závete: "Nepremárňujme svoje duchovné sily nevraživosťou, ale sústreďme ich vo vzájomnej svornosti na prácu, na službu bratom, na rozkvet našej vlasti. Buďme národom dobrým a statočným! Otvorme mladým cestu k nádeji!"

Najmä v týždni od 18. do 25. januára sa modlíme za jednotu kresťanov!
/18.jan. - keďysi spomienka na nástup sv. Petra na biskupskú katedru
v Ríme, 25. januára - sviatok Obrátenia sv. Pavla apoštola/

SPOLOČNÁ MODLITBA KRESŤANOV ZA JEDNOTU:

Pane Ježišu, v predvečer svojej smrti si za nás prosil, aby všetci tvoji učeníci boli jedno, ako ty vo svojom Otcovi a tvoj Otec v tebe.

Daj nám, aby sme bolestne pociťovali svoju nezjednotenosť ako neveru. Veď nás k tomu, aby sme poctivo uznali a statočne zavrhlí svoju ľahostajnosť, nedôveru a vzájomné nepriateľstvo.

Dopraj nám, aby sme sa všetci bez výnimky zišli v tebe, aby nielen z našich úst, ale tiež z našich srdc stále vychádzala tvoja modlitba za jednotu kresťanov. Za takú jednotu, ako ju chceš ty a prostriedkami, aké ty chceš.

Pomôž nám, aby sme v tebe, ktorý si dokonalá láska, našli cestu, ktorá vedie k jednote v tvojej láske a v tvojej pravde. Amen.

OSUDY NAŠICH PERZEKVOVANÝCH BRATOV

Ivanovi Polanskému bol amnestiou /28.okt.1988/ znížený trest zo 4 rokov na 2 roky odňatia slobody. Keďže v novembri mal odpykanú polovicu trestu, mohol podať žiadosť o podmienené prepustenie. Pravdepodobne aj s ohľadom na chorobu srdca bolo jeho žiadosti vyhovené a v polovici decembra bol prepustený na slobodu. Neodpykaný zvyšok trestu /asi 10,5 mesiaca/ mu bol odpustený podmienenčne - ak sa nedopustí nového trestného činu v skúšobnej lehote 4 rokov.

Moravský kňaz P.František Lízna S.J., odsúdený na 2 mesiace do väzenia. Prepustený mal byť 26.12.1988. Odsúdený za údajnú prípravu k poburovaniu.

Moravský laik Augustin Navrátil /viď správu o ňom v KM č.6/ bol po súdnom rozhodnutí násilím umiestnený v psychiatrickej liečebni v Kroměříži. Tam ho navštívil o.i. redaktor agentúry Reuter a natočil s ním rozhovor. Navrátil povedal, že má byť výstražným príkladom pre katolíckych aktivistov. O lekároch, ktorí ho poslali do ústavu pre duševne chorých na základe vymyslenej diagnózy, vyhlásil, že považujú vlastné chovanie za normu: "Pretože sú to zbabelci, myslia si, že všetci sú ako oni". Ďalej povedal: "Je všeobecne známe, že pokrok vo svete sa nikdy neuberal cestou väčšiny. K pokroku vždy prispeli jednotlivci či malé skupiny, ukazujúce novú cestu. Ja som nábožný človek a mohol som sa kludne rozhodnúť, že sa budem starať len o svoju rodinu a nebudem vyvíjať žiadnu verejnú činnosť. Ale predsa nemôžem jedného dňa predstúpiť pred nášho Pána a povedať mu, že dary, ktoré mi dal, som nechal ležať ladom. Ľudia tu v ústave sa ku mne chovajú slušne. Niektorí z presvedčenia, iní zo strachu. Nepodávajú mi žiadne nebezpečné lieky, lebo o mojom prípade je informovaná medzinárodná verejnosť. Musím však povedať, že všetci psychiatri v tomto ústave sú zbabelci - ako riaditeľ tak aj primár mi do očí priznali, že nie som nebezpečný ani pre ostatných ani voči vlastnej osobe, ale že nie sú ochotní povedať to pri súde. Ale napriek tomu ma majú za nebezpečného človeka a právom, pretože som stále aktívny. Krátko pred tým, než ma násilne odvliekli do tohto ústavu, založili sme Združenie katolíckych laikov, ktoré sa má postarať o to, aby tých 600 tisíc podpisov na mojej petícii nevyšlo nazmar. A vidíte, vláda si myslela, že tá petícia bude len krátkodobá záležitosť."

Pár dní pred Vianocami bol A. Navrátil z liečebne prepustený domov, aby mohol osláviť svoje 60. narodeniny a aby sa odvrátilo množstvo návštevníkov, ktorí sa chystali do liečebne ísť mu gratulovať.

Po sviatkoch 27.dec.1988 sa A. Navrátil musel opäť vrátiť do liečebne.

TEXT REZOLÚCIE, ktorú prijali účastníci nezávislej manifestácie ku Dňu ľudských práv, ktorá sa konala v sobotu 10.dec.1988 na Škroupovom námestí v Prahe 3:

My, ktorí sme sa zišli 10.decembra 1988 na Škroupovom námestí v Prahe, aby sme si pripomenuli 40.výročie vyhlásenia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, žiadame orgány československej štátnej moci, aby v súlade so svojimi záväzkami:

- 1/ prepustili všetkých politických väzňov a zastavili všetky perzekúcie nezávislých občianskych iniciatív a komunikačných prostriedkov,
- 2/ aby uviedli čs.právny poriadok do súladu s Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a Medzinárodnými paktami o ľudských právach a aby tieto práva, vrátane práva na slobodné šírenie informácií, slobodné združovanie a voľné cestovanie vo svojej praxi rešpektovali,
- 3/ aby vydali tlačou Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a Medzinárodné paky o ľudských právach a postarali sa o ich popularizáciu v školách a na verejnosti,
- 4/ aby umožnili spoločnosti skutočnú účasť na príprave novej ústavy a zriadili ústavný súd,
- 5/ aby začali na základe 31-bodovej petície, ktorú podpísalo viac než 600.000 občanov, seriózne rokovanie s cirkvami, smerujúce k plnému zabezpečeniu náboženských slobôd.

Vyzývame všetkých svojich spoluobčanov, aby tieto požiadavky podporili. Nezávislé stretnutia, ako bolo dnešné, chceme organizovať pravidelne, aby sme mohli priebežne sledovať, ako sa naše požiadavky plnia.

/"Křestanské obzory", č.13/1988/

SVĀTOU STOLICOU ZAKÁZANÁ ORGANIZÁCIA KŇAZOV "PACEM IN TERRIS" stráca stúpcov. Na zhromaždení kňazov tejto organizácie zo Západoslonského kraja, ktoré sa konalo 21.nov.1988, sa zúčastnilo 39 kňazov, čo je iba asi 10% kňazstva v tomto kraji.

Schôdzu viedol predseda PIT v Západoslonskom kraji, piestanský dekan Milan Medek. Relatívne veľa z účastníkov boli Maďari, nasledujúci 15:

Barçsek Alexander, Šamorín	Horváth Karol, Komárno
Biróczi Štefan, Tomášikovo	Kovács Ladislav, Čalovo
Borbély Peter, Šahy	Lelovics Andrej, Zlaté Klasy
Burián Ladislav, Kamenný Most	Meszáros Július, Horný Bar
Csonka Karol, Dolné Semerovce	Moksó Ján, Veľké Blahovo
Danczi Ľudovít, Váhovce	Naszvodi Alexander, Marcelová
Gabris Ján, Trhové Mýto	Weiss Ján, Vojnice.
Heriban Ladislav, Štúrovo	

Ďalší dvadsiati traja účastníci boli:

Bachan Pavol, Drahovce	Pavlík Vladimír Dan., Závada
Bajcér Karol, Horné Zelenice	Polák Ladislav, Pezinok
Belás Ladislav, Nitra /šéfred.KN/	Sabol Stanislav, Veľké Zálužie
Bernát Viliam, Borský Mikuláš	Spevár František, Soblahov
Čapkovič Anton, Dolná Krupá	Ščepán Viliam, Nové Zámky
Dobrovodský Štefan, Nitra-Janíkovce	Tomašovič Michal, Hrádok
Dorušák Ladislav, Topoľčany	Turányi Mikuláš, Trnava
Drška Vladimír, Krakovany	Válek Ondrej, Marianka
Kalúz Anton, Nové Mesto n.V.	Vaško Rudolf, Veľké Kostolany
Mercek Emil, Chorvátsky Grob	Žák Štefan, Dubová
Minarovič Augustin, Cífer	Žilinek Anton, Malacky.
Ondreička František, Pobedim	

SITUÁCIA V OLOMOUCKEJ ARCIDIECÉZE

Táto situácia je nelichotivou svetovou raritou. Za 800 rokov trvania arcidiecézy dosiaľ nedošlo k takej anomálii. Udivujú niekedy zatrpknuté, ba aj uštípačné hlasy z domova, ktoré prisudzujú vinu za tento stav určitým kruhom rímskej kúrie, ktoré vraj nemajú potuchy, ako to tu vyzerá. Týmto hlasom s trochu dobrou vôľou pripomíname niekoľko základných faktov:

Kánon 421 § 1 nového cirkevného zákoníka hovorí: "V čase 8 dní od obdržania správy o uprázdnenom biskupskom stoli musí zbor konzultorov zvoliť správcu diecézy, ktorý by dočasne spravoval diecézu bez újmy kánonu 502 § 3". Zosnulý biskup Vrana však za svojho života nomenoval zbor konzultorov, ako predpisuje kánon 502, ktorý má mať najmenej 6 a najviac 12 členov. A pretože v Československu neexistuje biskupská konferencia, nemohla ustanoviť, ako predvída kánon 502 § 3, aby úlohy zboru konzultorov boli zverené olomouckej katedrálnej kapitule. Tá má iba historický význam a nemá právo voliť správcu arcidiecézy. Mohla iba poveriť svojho dekana, aby vykonával funkciu ekonóma arcidiecézy. Kánon 421 § 2 nového cirkevného zákoníka ďalej hovorí: "Ak nie je v stanovenej lehote z hociakej príčiny zvolený správca diecézy, prenáša sa moc ustanoviť ho na metropolitu, alebo, ak metropolitný úrad je uprázdnený, alebo dokonca aj sufragánni, prenáša sa moc ustanoviť správcu na najstaršieho /svojím úradom/ - zo sufragánnych biskupov." Ako je známe, sufragánna diecéza, t.j. brnenská, je tiež bez biskupa. Nikto teda v tom čase nemal právo ustanoviť správcu olomouckej arcidiecézy. Tak teda prvý raz vo svojich dlhých dejinách nemá olomoucká arcidiecéza nositeľa jurisdikcie.

Preto Svätá Stolica, aby aspoň čiastočne pomohla situácii, dala priamo všetkým kňazom arcidiecézy právomoc dispensovať od prekážok manželstva, a to iba na dobu uprázdneného biskupského stolca, pokiaľ sa nový biskup neujme svojej funkcie. Kánon 424 ustanovuje, že právoplatný diecézny správca má byť zvolený podľa zásad, ktoré sú formulované v kánonoch 165 - 178. Pre posúdenie riadnosti a právoplatnosti hociakej voľby v celej cirkvi, a teda aj v olomouckej arcidiecéze, dáva dosť oporných bodov kánon 170 a nasledujúce. Tento kánon znie: "Voľba, ktorej sloboda bola hociakým spôsobom skutočne obmedzená, je zo samého práva neplatná." Ďalej kánon 171 § 1 hovorí: "Neschopní hlasovať sú: 1. kto je neschopný ľudského úkonu, 2. kto nemá aktívne volebné právo, 3. kto je potrestaný exkomunikáciou, či už súdnym rozsudkom alebo dekrétom, ktorým sa ukladá alebo vyhlasuje trest, 4. kto verejne odpadol od spoločenstva cirkvi." A najmä kánon 172 § 1, ktorý hovorí: "Hlas je platný, len keď je slobodný. Preto je neplatný hlas, ak bol volič donútený priamo alebo nepriamo vážnym strachom alebo podvodom voliť určitú osobu alebo viac osôb v zmysle rozlučovacom."

Celá táto zložitá jurisdikčná situácia v olomouckej arcidiecéze by bola razom vyriešená menovaním dobrého a svätého biskupa, za ktorého sa už celé mesiace modlia veriaci arcidiecézy. Predlžovanie tohto anomálneho stavu škodí životu miestnej cirkvi a celej Morave, veď Olomouc je metropolitné sídlo.

/podľa vatikánskeho rozhlasu/

AKO NA TO REAGUJÚ OLOMOUCKÍ KATOLÍCI?

V olomouckej katedrále sv. Václava sa konajú každý piatok od 16.30 do 17.30 hod. modlitby za obsadenie osirelých biskupských stolcov v našej vlasti. S touto iniciatívou začali laici na Veľký piatok 1988. Program, ktorý je nutné vopred prekonzultovať s dómskym farárom, vedú laici a pozostáva zo spevov /Taizé, Cantate, kancionál/, čítania z Písma sv., aktuálnych prosieb a záverečného chorálu Svätý Václave. Po programe sa koná modlitba ruženca a o 18. hod. svätá omša.

Pravidelných účastníkov modlitieb je asi 40 osôb.

/podľa samizdatu "Kresťanské obzory" č.13/

K VYUČOVANIU NÁBOŽENSTVA

Začiatkom júna t.r. vypracovali Ministerstvá kultúry ČSR a SSR nové smernice pre vyučovanie náboženstva, lepšie povedané doplnok, úpravu platných smerníc. Zmeny sú vcelku nepatrné: počet hodín výuky už nie je určený počtom žiakov, je to jedna hodina týždenne v každom prípade /ťažko pochopiteľná úmera "čím menej žiakov, tým menej hodín za mesiac" je odstránená/, a prihlášky sa nepodávajú na škole, ale na fare /ale fara ich nakoniec dá na ONV, odkiaľ ich zas dostanú školy /.

Aká bola reakcia cirkvi v Československu? Rodičia reagovali vcelku pozitívne: počet prihlášok stúpol, alebo aspoň neklesol. Kňazi reagovali rozlične: niektorí zdôrazňovali veriacim povinnosť prihlásiť deti na náboženstvo, iní tvrdili, že majú morálne zábrany spolupôsobiť na novom systéme podávania prihlášok - že by sa stali vlastne udavačmi, keď postúpia prihlášky na ONV, iní uvážili, že by sotva zvládli zvýšený počet vyučovacích hodín a zostali pri doterajšom spôsobe - núdzovo v kostole pripravujú deti na prvé sv. prijímanie. Niektorí dušpastieri požadujú preniesť vyučovanie na fary /najmä tam, kde detí je menej/, iní zdôrazňujú potrebu mať k dispozícii školské priestory /tam kde je detí viacej/.

Vzhľadom na to, že úprava smerníc bola označená za provizorium a že v tomto škol.roku sa zrejme spracujú ozaj nové smernice, je žiadúce podrobiť situáciu vo výuke náboženstva a formuláciu požiadaviek triezvej úvahe.

Predovšetkým je u nás v povedomí ľudí väčšinou stále zakorenená mienka, že výuka náboženstva je úlohou nejakej inštitúcie - školy, cirkvi, fary...nie ale rodiny. Apoštolský list Familiaris consortio aj nový cirkevný zákoník /kán.226 §2, 793 §1, 1136/ hovoria však inak. Výchova detí vrátane náboženskej výchovy je striktné právo a povinnosť rodičov. Ich právom je tiež zvoliť taký spôsob výuky náboženstva, ktorý považujú za najvhodnejší. Povinnosťou duchovného správcu a v určitej miere celého Božieho ľudu je v tom im pomáhať.

Už z tohto je zrejmé, že je potrebné zmeniť uhol nášho pohľadu. Základná otázka totiž znie: Je toto právo a táto povinnosť rodičov u nás zo strany štátu rešpektovaná? Alebo inak povedané: Premieta sa náboženská sloboda, zakotvená v Ústave ČSSR /čl.32/ primerane do oblasti výchovy a výuky detí, do priestoru rodičovskej funkcie? A tu nájdeme najväčšie ťažkosti. Ústava tiež stanovuje, že jediné možná /školská/ výchova a výuka je v duchu vedeckého svetového názoru -marxizmu, ktorý sám seba definuje ako ateistický /čl.16 §1, čl. 24 §3 Ústavy ČSSR/. Keď berieme tieto slová vážne, potom výuka náboženstva v škole, navyše riadená do istej miery štátnymi orgánmi /ONV, cirkevný tajomník, odbor školstva, riaditeľ školy/, je určitým paradoxom. Navyše systém prihlášok /fara-ONV/ nerešpektuje základné hľadiská u nás proklamované, že náboženstvo je súkromnou vecou občana.

Teraz ešte pohľad z druhej, vnútrocirkevnej strany. Položme si otázku: máme ujasnené /na základe analýzy našich skúseností a s prihliadnutím ku skúsenostiam z ostatných častí sveta/, ako má dnes vyzeráť výuka náboženstva? Chceme učiť "pravdy viery", "náboženské postoje", "praktizovanie náboženstva", alebo to všetko má byť zahrnuté do procesu odovzdávania viery? A je možné odovzdávať vieru /čo iste zahŕňa v sebe aj učenie náboženstva v užšom zmysle slova/ len "cez učiteľov" - totiž bez zapojenia do kresťanskej obce? Pohľad do iných krajín nám naznačuje, že sa v tejto oblasti niekedy zaoberáme iba otázkami včerajška /ako učiť, z čoho učiť/ a uniká nám hlavný problém dneška: ako žiť s deťmi vieru, ako ju odovzdávať, ako deti včleňovať pri ich raste do života farnosti, a tiež

čo robiť pre rodičov detí, aby svoju úlohu dokázali splniť.

Záver: Terajšia úprava vyučovania náboženstva je nedostatočná a z nášho hľadiska nevyhovujúca. Vzhľadom k rozličným podmienkam ako v cirkvi /počet detí/ tak v meste či na dedine /priestory/ je nutné mať možnosť rozličného riešenia čo do umiestnenia výuky, rozdelenia detí do oddelení, počtu hodín, náplne atď. Výuka náboženstva je integrálna súčasť života Cirkvi podobne ako liturgia, pastorácia atď. Štát by teda pre ňu mal v rámci svojej kompetencie vytvárať podmienky, ale do jej priebehu, tvaru a náplne by nemal zasahovať. Toto by malo byť jedine v kompetencii samotných cirkví.

Defensor

/Prevzaté z IOC č.11/88, mierne upravené/

MATKA TEREZA O DŮSTOJNOSTI ŽENY, O LISTE SVÄTÉHO OTCA

Red.: Prečo myslíte, že dnešné ženy sú nespokojné so svojím postavením?

MT: Myslím, že mnoho žien nie je spokojných preto, že položili veľkú prekážku medzi seba a Boha. Potom nemôžu naozaj milovať, a preto nemôžu byť ani spokojné. Nemôže byť spokojný ten, kto nemiluje. Ženy boli stvorené k tomu, aby milovali, a keď nemôžu milovať, nemôžu byť šťastné.

R: Ženy na Západe dnes cítia, že súčasný pokrok ich zradil. V Indii a v iných krajinách sú zase ženy odsunuté nabok. Ako môžu dnes ženy dosiahnuť pravé oslobodenie?

MT: Je isté, že mnoho žien je nespokojných preto, že chcú byť ako muži. Ale jediný spôsob, ako odstrániť túto nespokojnosť, je dosiahnuť, aby ich muži rešpektovali ako ženy. A to dosiahnu tým, že budú naplno a naozaj ženami. Byť ženou znamená byť naozaj manželkou, byť naozaj matkou. Žena bola už tak stvorená. Nebola stvorená ako muž. My nemôžeme meniť prírodu. Nemôžeme meniť, čo stvoril Boh. Preto keď matka dá zabiť nenarodené dieťa, je to niečo celkom proti prírode.

R: Ako je možné dnes prežívať jednotu medzi mužom a ženou? Svätý Otec vo svojom liste tvrdí, že táto jednotu je základom ich hodnoty a dôstojnosti.

MT: Muž a žena sa musia spolu modliť. V modlitbe sú navzájom tak hlboko spojení, že sa môžu milovať a rešpektovať tak, ako nás miluje a rešpektuje Boh. Bude medzi nimi vládnuť pokoj a ich život v rodine bude pre nich posilou.

R: Nezdá sa vám, že dnes je mimoriadne ťažké žiť takú jednotu?

MT: Nie, nie je, to neverím. Žiť takú jednotu, žiť taký život nie je ťažké. Modlitbu musíme milovať. Často cez deň musíme cítiť, že modlitbu potrebujeme. Modlitba nám rozširuje srdce, a to až do takej miery, že sme schopní prijať do seba Boha. Hľadajme Boha v modlitbe a srdce sa nám rozšíri tak, že bude schopné prijať ho a podržať si ho. Modlitbou sa prehĺbuje naša viera. Ovocím viery je láska a vzájomná služba. A ovocím služby je pokoj v rodine. To je dôvod, prečo je potrebná spoločná modlitba v rodine.

R: Niektoré ženy sa dožadujú, aby mohli prijať kňazskú vysviacku. Mali ste aj vy niekedy takú túžbu?

MT: Čo vám na to mám povedať? Viem len to, že nikdy nebolo lepšej ženy, ktorá by mohla byť kňazom, než Panna Mária. Ale nestala sa kňazom, vždy zostala služobnicou Pánovou.

R: Sv. Otec vo svojom liste píše, že materstvo ako také dáva žene zvláštnu prednosť pred mužom. Myslíte, že sa táto prednosť dnes naozaj uznáva?

MT: Prednosť materstva sa bohužiaľ dnes uznáva, ale v opačnom zmysle. Myslím tu na potrat. Pretože rozhodnutie sa ponecháva matke. Matka, ktorá zabije svoje nenarodené dieťa, dopúšťa sa zvláštneho zla. Je to niečo iného a horšieho než obyčajná vražda. Je potrebné, aby sa svet naučil uznávať prednosť materstva v pravom zmysle, aby pochopil, akým hrozným zlom je potrat nielen pre ženu, ale pre celý svet, pre celé ľudstvo. A matku treba rešpektovať a pomáhať jej, aby mohla priviesť na svet svoje dieťa.

R: Sv.Otec hovorí vo svojom liste aj o panenstve ako o špecifickom poslaní ženy. Prečo dnes mnohí nepovažujú panenstvo za niečo cenného?

MT: Nezdá sa mi, že by panenstvo nebolo dnes v úcte. Skôr treba povedať, že keď ľudia žijú v podmienkach, ktoré ničia život, chýbajú aj podmienky pre rešpektovanie panenstva. Dnes sa život nepovažuje za niečo cenného, ale za niečo, čo možno zahodiť. V takých okolnostiach ľudia necítia povolanie k panenstvu. Najväčší dar, ktorý si môžu ženich a nevesta darovať v deň snatku, je ich panenstvo.

R: Sv.Otec vo svojom apoštolskom liste pripomína udalosť z knihy Genezis, kde sa hovorí o tom, že sa diabol postavil proti žene. Akým spôsobom sa dnes diabol stavia proti žene?

MT: Diabol sa dnes stavia proti žene tým, že chce rozdeliť jej lásku. Manželka je povolaná milovať manžela nerozdelenou láskou. A diabol sa ustavične snaží rozdeliť túto jej lásku.

R: Sv.Otec na konci svojho listu píše, že v našich dňoch sa očakáva, že sa objaví génus ženy, čiže jej špecifická vlastnosť, ktorou dosiahne to, že muž bude vedieť mať cit, a to za každých okolností. Bude potrebné dlho čakať, než sa tento génus ženy objaví?

MT: Tento génus sa už začína ukazovať. Keď je dnes vo svete toľko žien, ktoré preukazujú lásku najchudobnejším z chudobných, je to znak, že tento génus je už na pochode. Je to nežná láska, ktorú vie prejaviť len žena, žena veriaci v Krista, ktorý povedal: "Čokoľvek ste urobili jednomu z mojich najmenších bratov, mne ste urobili."

Kresťanské manželstvo podľa slov Jána Pavla II. musí znamenať vždy ÁNO na celý život. Rodina je dnes ohrozená vážnymi nebezpečenstvami ako rozvod, používanie antikoncepčných prostriedkov a potrat. Cirkev musí brániť katolícke učenie, zdroj jasnej orientácie kresťanskej spirituality manželských dvojíc.

Vo Veľkej Británii vzrástol počet manželských poradní. Podľa "Katolíckej rady pre manželské poradne" r.1987 bolo 60 % uchádzačov o radu nekatolíci. Táto organizácia vydržiava v Británii 80 stredísk s 542 poradcami, 97 lekármi a 144 ďalšími odborníkmi.

Katolícka biskupská konferencia Anglicka a Walesu vydala videofilm k sexuálnej výchove v školách. Pod názvom "Čas pre objatie" sa tu líči príbeh dvoch mladých ľudí, ktorí sa do seba zamilovali. Zmienuje sa aj o probléme AIDS. Filmom chcú biskupi ponúknuť alternatívu za film o sexuálnej výchove vydaný ministerstvom výchovy, ktorý podľa názoru katolíckeho episkopátu málo prihliada k mravným hodnotám.

Gorbačovov poradca, bývalý veľvyslanec ZSSR v NSR, Valentin Falin vystúpil 16.nov.1988 v rakúskej televízii. Denník Kurier priniesol 4.dec.1988 výber jeho myšlienok a názorov o náboženstve a viere: "V našom novom myslení, v našej perestrojke chceme mnoho prebudovať v tom zmysle, aby človek vystupoval ožaj ako človek, ako individuum a nezmizol iba v beztvarej mase. Náboženstvo dostane v našej spoločnosti svoje miesto. Približne 50-60 miliónov ľudí sa v ZSSR v súčasnosti hlási za členov rôznych cirkví, a to treba rešpektovať. Ak ľudia majú jednať podľa vlastného svedomia, tak je potrebné zaručiť právo na jednanie podľa svedomia. To sa týka aj glasnosti. Nie je potom treba tvrdiť, že náboženstvo patrí minulosti. Náboženstvo minulosti nepatrilo a nebude patriť."

K 1000.výročiu pokrstenia Rusi poznamenal: "Nielen pri príležitosti jubilea sa v ZSSR budujú kostoly, ale budujú sa vôbec. Cirkvi sa odovzdávajú kláštory a budujú sa nové. Máme v programe rozšíriť a dať do predaja náboženskú literatúru. Pre štát to nebude znamenať žiadny problém."

- 46 gréckokatolíckych kňazov s biskupom poslali 30.nov.1988 Michailovi Gorbačovovi žiadosť o uznanie gréckokatolíckej cirkvi na Zakarpatskej Ukrajine. Píšu:

"Gréckokatolícka cirkev v našej krajine jestvuje už od r.1646. Cez dlhé stáročia a pod rôznymi vládnymi systémami veľká väčšina Ukrajincov, Slovákov, Maďarov, Rumunov a občanov iných národností Zakarpatskej Ukrajiny sa hlásila ku gréckokatolíckemu náboženstvu. Po oslobodení Zakarpatskej Ukrajiny začal r.1947 proces likvidácie gréckokatolíckej cirkvi v tejto krajine. Tento proces sa robil za Stalinovej éry a stalinskými metódami. 17.febr.1949 bola katedrála v Užhorode a biskupská rezidencia konfiškovaná. Stačí pripomenúť, že väčšina gréckokatolíckych kňazov, asi 117, sa nechcela poddať a boli odsúdení na 25 rokov. Žijeme v paradoxnej situácii. Niekoľko kilometrov od mesta Užhorodu sú dva bratské socialistické štáty, Maďarsko a Československo. V týchto krajinách jestvuje gréckokatolícka cirkev legálne. Táto situácia vyvoláva nepochopenie u gréckokatolíckych veriacich na Zakarpatskej Ukrajine. Gréckokatolícki duchovní a veriaci na Zakarpatskej Ukrajine sa radujú z perestrojky a modlia sa za jej úspech. "My všetci chápeme, že glasnosť je zo všetkých hľadísk veľké dobro. "aša radosť by bola väčšia, keby sa perestrojka rozšírila na všetky oblasti nášho života."

- Z rozhovoru s členom Politbyra a tajomníkom ÚVKSSZ A.Jakovlevom: "Myslím, že som to hovoril už pred 2 rokmi a môžem aj teraz zopakovať tézu, že pokiaľ noviny a časopisy potlačujú iné názory, je to veľmi nedemokratické. Rozvoj demokracie predpokladá, že bude daný priestor aj iným názorom. A mimochodom rezolúcia o verejnej informovanosti hovorí veľmi jasne, že tlač je povinná publikovať aj iné názory."

Znovu opakujem, že nemožno pripustiť vecné chyby, deformáciu skutočnosti ani urážky ľudskej dôstojnosti. Prestavba vyžaduje úctu k ľuďom. "Neraz sme hovorili, že z politického hľadiska je perestrojka o.i. boj za ľudskú dôstojnosť. "Myslím, že naši novinári by mali aktívnejšie informovať o situácii v iných krajinách."

/Lidová demokracie 16.nov.1988/

Jurij Kacnelson z agentúry APN o sovietskom fonde milosrdenstva a zdravia:

"Je potrebné vrátiť sa k najlepším a často zabudnutým tradíciám minulosti. Jednou z nich je milosrdenstvo, označované ako "pripravenosť konať dobro".

V dejinách našej krajiny je možno nájst' mnoho príkladov, ako popredné sily spoločnosti prejavili svoju lásku k ľudu, ako sa vtedy hovorilo, k úbohým. Mnoho vykonala Spoločnosť ruských lekárov, Spoločnosť boja s detskou úmrtnosťou, Ruská spoločnosť Červeného kríža, Všeruská spoločnosť vojnových invalidov a iné spoločnosti predrevolučného Ruska.

Ihneď po víťazstve Októbrovej revolúcie sa stala starostlivosť

o zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie jedným z kľúčových princípov spoločnosti. Postupne milosrdenstvo akosi vyšlo z módy, i keď možno uviesť rad príkladov, že nezmizlo celkom: pomoc obetiam zemetrasenia v Ašchabade a Taškente, obyvateľom Gruzínska postihnutým záplavou snehu atď. V krajine sa však stále viac upevňoval poručnícko-byrokratický štýl. Stále silnejšie zneli demagogické vyhlásenia o "obrovských úspechoch" v starostlivosti o "blaho človeka", a čím viac sa veľké slová rozchádzali s činmi, tým viac sa zabúdalo na tak "staromódne" pojmy ako dobrota. Navyše sa mnohým začalo zdať, že vzhľadom k tomu, že štát vzal na seba všetku starostlivosť o človeka, akékoľvek slová o milosrdenstve by mohli vyznieť ako prejav nedôvery k schopnosti štátu vyrovnáť sa so svojimi úlohami.

Situácia sa vyvinula tak, že sme ani nevedeli, koľko je u nás invalidov, slepých, hluchých, opustených ľudí, ktorí potrebujú pomoc... Podľa štatistík ako by u nás "neboli". A tak sa prvoradou úlohou novo založeného Sovietskeho fondu milosrdenstva stáva pomoc takým ľuďom ne všeobecne, ale konkrétnemu človekovi. Navyše je založenie tejto organizácie krokom k obnoveniu inej z dobrých tradícií - priťahovať k riešeniu najnaliehavších problémov širokej vrstvy obyvateľstva."

/Lidová demokracie 4.okt.1988/

K.M.CHARČEV V PRAHE o situácii cirkví v ZSSR

/Z referátu dr.M.Zítka v časopise "Český zápas" č.38/88/

Náš hosť líči situáciu v oblasti vzťahov štátu a cirkví v ZSSR /a on zdôrazňuje, že hovorí výlučne o situácii v ZSSR/ asi takto: Po revolúcii bolo treba novo upraviť vzťahy medzi cirkvami a štátom. Lenin tieto vzťahy formuloval a r.1918 tieto formulácie vtlačil do príslušného dekrétu. Dekrét rátať s korektnými vzťahmi medzi štátom a cirkvami. Nebol tu ani náznak nejakých zámerov obmedzovať cirkvi alebo dokonca likvidovať. Lenin poukazoval na to, že sovietsky štát stojí mimo náboženstvá, že však nejde o ateistický štát. Samozrejme že na začiatku strana celkom jasne hovorí, že náboženská ideológia je nevedecká. Cirkvi zas nepovažujú marxizmus za správnu ideológiu. Z tejto skutočnosti však neplynie, že štát má pristúpiť k represiam voči cirkvám a veriaciim. Lenin naopak je názoru, že cirkvi a náboženské spoločnosti majú rovnaké právo na šírenie svojho učenia ako ateistické organizácie. Tento vývoj nových korektných vzťahov sa však skončil Leninovou smrťou. Stalin, ktorý vtlačil ráz celému ďalšiemu obdobiu dejín ZSSR, sa od Lenina a jeho zámerov odchyľil a budovanie socializmu sa dialo podľa odlišných smerníc. Dnes sa v Sovietskom zväze hodnotí Stalin úplne reálne. Nezamlčuje sa nič z toho, čo urobil pozitívneho, nemožno však nekritizovať stalinské represie a násilné metódy. V tom období represii zahynulo mnoho komunistov aj mnoho veriaciim.

Kresťania od začiatku /aj v dobe, keď vedenie pravoslávnej cirkvi spojené s carizmom sa ešte stavalo proti/ boli za socializmus a šli s ním, pretože videli, že socializmus sa snaží uskutočniť všeobecne ľudské hodnoty a ideály, po ktorých naplnení kresťania vždy túžili. Aby nebolo kultu osobnosti, boli by výsledky celkom iné.

V administratívnych metódach obmedzujúcich pôsobenie cirkví sa však pokračovalo aj po Stalinovej smrti. Presvedčenie, že možno urýchliť budovanie komunizmu a v osemdesiatych rokoch ho dosiahnuť, malo za následok zatváranie kostolov a rušenie farností. Z marxistického stanoviska boli predstavy chybné a bude treba dosť času k náprave toho, čo bolo zmarené.

Vzťahy medzi štátom a cirkvami sa stávajú normálnejšie a niekedy môžeme povedať priamo bratskejšie. Keď generálny tajomník KSSZ M. Gorbačov prijal členov svätej synody pravoslávnej cirkvi, vyhlásil, že veriaci a cirkev majú spolu s celou sovietskou spoločnosťou jednu vlasť, rovnaké dejiny a rovnakú budúcnosť. A to nemôže neznamenať, že rozvoj socialistickej spoločnosti je spojený s rozvojom cirkvi. Jednoducho treba urobiť všetko, aby veriaci sa cítili slobodní. V mnohých otázkach ešte riešenie nepoznáme, veď problematika týchto

vzťahov je zložitá a v ZSSR sú rôzne živly, ktoré to zneužívajú. Ide totiž o to, aby toto zlepšenie vzťahov medzi cirkvami a štátom sa dialo v rámci socializmu. Musíme urobiť všetko, aby socializmus sa upevnil. A sme vďační našim cirkvám, že stoja na vlasteneckých pozíciách a že tak pomáhajú budovať socializmus. Medzi štátom a cirkvami nesmie byť konfrontácia, ale vzájomná pomoc. Konkrétnych dôsledkov nových vzťahov možno uviesť mnoho. Uvediem napr., že za posledných 7 mesiacov bolo otvorených 260 farností /t.j. boli zaregistrované/.

Prv, ako asi viete, nebolo dovolené priväzť do Sovietskeho zväzu Písmo sväté. Biblia nebola považovaná za knihu, ktorá by sa smela rozširovať. Dnes je tomu inak. Ako dar dojde od Svetovej rady cirkví, od Biblickej spoločnosti a ďalších ekumenických organizácií 1 milión 200.000 biblií a ďalších publikácií. Samozrejme, že tento počet nenasýti potrebu a že bude treba ďalších. Otváranie nových alebo obnovených farností vynucuje potrebu nových eparchií /diecéz/, ktoré sa tiež otvárajú. V minulosti bolo mnoho veriacich väznených pre prekročenie zákona. Objavili sa žiadosti a návrhy, aby títo veriaci boli amnestovaní. Tieto zákony však doteraz platia a tak sú skúmané a vytvárané návrhy nových zákonov. Tieto návrhy nových zákonov budú predložené cirkvám k posúdeniu. Sledovaná línia vzťahov medzi štátom a cirkvami je založená na racionálnom poznaní potreby, aby vzťah štátu a cirkví zodpovedal vysokej úrovni socialistickej spoločnosti. Svetonázorové rozdiely nemôžu byť prekážkou vysokých etických ideálov našej spoločnosti."

— Počas slávností tisícročia krstu Ruska metropolita Vladimír z Rostova objasnil terajšiu situáciu v ruskej pravoslávnej cirkvi.

V celej krajine existuje 67 diecéz s 6 893 farnosťami. V pastoračii je 6 674 knazov a 723 diakonov. V 21 kláštoroch je 1190 mníchov. Po vojne boli otvorené dve teologické akadémie /Zagorsk a Leningrad/ a tri duchovné semináre /Zagorsk, Leningrad a Odessa/, v ktorých študujú 2 tisíc študentov, z toho časť študuje diaľkovo, a tiež sa zúčastňujú na kurzoch pre dirigentov cirkevných zborov.

V posledných rokoch boli vrátené cirkvi tri pamiatkové komplexy cirkevných budov: Danilovský kláštor v Moskve, kláštor Optina pri Kaluge a kláštor Tolgskij pri Jaroslavli. Tiež bola odovzdaná cirkvi časť Pečorskej Lavry v Kyjeve. V roku 1980 v dedine Sofrino pri Moskve bol daný do prevádzky veľký podnik vyrábajúci liturgické náčinie a devocionálie. Doterajšie zákonodarstvo týkajúce sa náboženských organizácií vážne ohraničuje slobodu činnosti cirkví. Najmä zakazuje náboženským združeniam vyučovať náboženstvo, disponovať pokladnicami pre pomoc veriacim, udržiavanie špitálov alebo organizovanie lekárskej pomoci, otváranie knižníc, vedenie mládežníckych hnutí, organizovanie púťi.

Teraz sa pracuje na príprave nového zákona o náboženstvách. Diskutuje sa na tému znenia tohto zákona, konzultuje sa s náboženskými spoločenstvami.

Najvážnejšou udalosťou - ako povedal metropolita Vladimír - bolo prijatie patriarchu Pimena a skupiny metropolitov Gorbačovom v Kremli. Výsledkom tohto stretnutia bolo rozhodnutie o vrátení sv. relikvií prechovávaných dovtedy v štátnom múzeu v Kremli a odovzdanie časti komplexu Pečorskej Lavry v Kyjeve do rúk cirkvi. Gorbačov povedal, že "oslavy tisícročia krstu Rusi majú nielen náboženský, ale aj politicko-štátny význam. Treba napraviť omyly, spáchané voči cirkvi v minulosti."

— Sovietski alpinisti nazvali nimi dobytý štít v horskom pásme Ťan-Šan /na hranici sovietsko-čínskej/, na ktorom ešte nestála ľudská noha, Štítom tisícročia kresťanstva na Rusi.

- V liste redakcii "Ogoňka" píše prof. T. Zaslavská, kňaz G. Jakunin, prof. S. Averincev a spisovateľ S. Zalygin o. i.: "Vyše roka sa hovorí o tom, že čoskoro bude prijatý nový zákon upravujúci vzťahy medzi cirkvami a štátom. Ťažko to však nazvať diskusiou. Zatiaľ niet nijakých informácií o príprave zákona a čo obsahuje". Autori listu požadujú zásadnú zmenu článku 52 Ústavy ZSSR a priznať rovnaké práva veriacim i neveriacim. V odpovedi na ten list predseda Rady pre veci cirkevné pri vláde ZSSR K. Charčev sa vyslovil za "neutralitu štátu rovnako vo vzťahu k náboženstvu ako k ateizmu" a za to, aby návrhy novej verzie čl. 52 ústavy a zákona o vyznaniach boli predmetom celonárodného referenda.

- Sovietski novinári dali Matke Tereze pri jej nedávnej návšteve Moskvy rad otázok. Komentátor moskovského rozhlasu sa jej spýtal: "Aké vlastnosti sú potrebné pre sestry milosrdnej lásky?" Matka Tereza odpovedala: "Predovšetkým povolanie, potom pevná vôľa angažovať sa, ochota pomáhať trpiacim, zdravý rozum a schopnosť usmievať sa. Sestry pracujú z lásky k Bohu a z lásky k človeku a sú vďačné, že budú môcť otvoriť dom aj v Moskve a pracovať v Arménii." Na otázku, či medzi ne prídu niekedy aj sovietske dievčatá a ženy, M. Tereza povedala: "Tri tisíce sestier lásky pracuje vo všetkých krajinách sveta. Ak to Boh bude chcieť, budú medzi nimi aj sovietske sestry." Na otázku, čo si myslí o komunistoch, Matka odpovedala: "To, čo som povedala vysokému čínskemu úradníkovi, ktorý mi položil tú istú otázku. Aj komunisti sú deti Božie."

Do Arménska prišla Matka Tereza s 5 sestrami 15. dec. 1988. Podľa oznámenia TASSu prišla na pozvanie Sovietskeho výboru pre mier a na pomoc postihnutým, ale aj preto, aby podpísala zmluvu, podľa ktorej sestry milosrdnej lásky budú môcť trvale pracovať v ZSSR.

Osem jej sestier prišlo do Moskvy spolu s kňazom, ktorý im bude slúžiť. Bolo im dané k dispozícii 6. poschodie nemocnice, kde sú umiestení zomierajúci. To bude odteraz pracovisko týchto sestier - pomáhať zomierajúcim a sprevádzať ich k smrti.

- V sovietskych nemocniciach je teraz dovolená aj duchovná správa. Ako oznamuje časopis "Ogonok", smú podľa vyjadrenia ministerstva zdravotníctva veriaci chodiť do nemocníc a starať sa tam o pacientov "každou formou". Cirkvi predtým podávali veľa žiadostí o toto dovoľenie. Baptistické cirkevné obce v blízkom okolí Moskvy už začali s prácou v nemocniciach.

- Počas účasti na oslavách 1000. výročia pokrstenia Rusi brat Roger Schutz z Taizé oznámil, že sa pousiluje, aby do ZSSR bol zaslaný milión exemplárov Nového zákona v ruštine.

Zámer sa podaril, Nový zákon sa začne posielat' do ZSSR od februára a bude veriacim rozdávaný zadarmo. Náklad na jeden exemplár je 5,5 libry. Moskovský patriarcha Pimen prijal tento dar s uznaním.

- Sovietsky mesačník "Vo svete knihy", ktorý vychádza v Moskve, začal uverejňovať na pokračovanie Nový Zákon.

V prvom čísle je 8 kapitol evanjelia podľa sv. Matúša. Jednotlivé pokračovania budú tlačené tak, aby sa dali zložiť v knižku. Úvod aj komentár k tomuto vydaniu napísal známy filológ patriaci do Ruskej pravoslávnej cirkvi, Sergej Averincev, člen Sovietskej akadémie vied. V úvode tvrdí, že "európska kultúra je nezrozumiteľná, ak nepoznáme základy kresťanstva. Osoba Ježiša Krista je stále prítomná v histórii kultúry nášho kontinentu."

- Pravoslávny metropolita Minska a Bielej Rusi Filaret počas pobytu v Ženeve na pozvanie Svetovej Rady cirkví vyhlásil, že r.1988 bolo v ZSSR sprístupnených 723 kostolov pre náboženské účely, z toho 200 na Ukrajine. Sovietske úrady dali tiež súhlas na otvorenie 4 nových duchovných seminárov pravoslávnej cirkvi. Predpokladá sa, že tieto semináre sa vytvoria na Bielorusku, na Sibíri, na Ukrajine a v západnej časti Ruskej SFSR.

LITVA

Radca veľvyslanectva ZSSR vo Viedni B. Leonov informoval predsedu rakúskej biskupskej konferencie arcibiskupa K. Berga, že sovietske úrady dali súhlas na zaslanie náboženskej literatúry litovským katolíkom od rakúskych katolíkov. Na jar tohto roku arcibiskup Berg zo Salzburgu obrátil sa na sovietske veľvyslanectvo v Rakúsku s prosbou o súhlas na zaslanie náboženskej literatúry do Litvy. Bolo rozhodnuté, že bude vyslaných 150 tisíc výtlačkov Nového zákona, 5 tisíc kníh teologického obsahu pre seminár v Kaunase a po 12 náboženských kníh pre všetkých /cca 700/ knazov na Litve. V júli roku 1983 123 tisíc litovských katolíkov podalo sťažnosť generálnej prokuratúre Litvy na to, že 40 rokov sú zbavení náboženskej literatúry. Jedna modlitebná knižka vtedy pripadala na 10 tisíc veriacich. V lete tohto roku cirkev na Litve dostala súhlas na vytlačenie 16 tisíc exemplárov Nového zákona.

— Na námestí pred katedrálou vo Vilne bola slávnostná pobožnosť z príležitosti 600-tého výročia založenia rímsko-katolíckej diecézy, 130-tého výročia akcie triezvosti, vyhlásenej biskupom Volonczevskim a 70-tého výročia nástupu blahoslaveného biskupa Juraja Matulewicza-Matulaitisa na biskupský stolec vo Vilne.

Slávnosť celebrowali: kardinál Vincentas Sladkevičius, biskupi Julionas Steponavičius, Antanas Vaičius, Juozas Preikšas, Vladas Michelevičius, správcovia diecéz preláti Algirdas Gutavskas a Kazimieras Dulksnys. Kázeň povedal biskup Antanas Vaičius.

- Sviatok Narodenia Pána bol po 44 rokoch na Litve opäť dňom pracovného pokoja. Oznamil to kard. Vincentas Sladkevičius v telefonickom rozhovore s americkou katolíckou tlačovou kanceláriou. Podľa jeho slov je tiež možné, že vianočnú sv. omšu bude prenášať televízia, ako tomu bolo 23.10. a 1.11. Sviatok Všetkých svätých bol pre veriacich tiež dňom pracovného pokoja.

ALBÁNSKO

Až teraz došla správa o smrti 87-ročného albánskeho jezuitu o. Pjetera Meshkallu, ktorý zomrel koncom júla 1988 v pracovnom tábore v Ballsh v južnom Albánsku. P. Meshkalla po odsedení 25-ročného trestu v rokoch 1946-1971 bol r.1973 znovu uväznený pre "dušpastiersku činnosť" a odsúdený na doživotné väzenie.

- Po vyše 20-ročnom pobyte vo väzení bol prepustený v Albánii 73-ročný biskup Mikoll Troshani, jediný žijúci biskup tej krajiny, apoštolský administrátor arcidiecézy Durres a diecézy Lezhe.

"Ak sa dnes, v našej dobe, neprebudí náboženské cítenie, potom je koniec. A ak myslím najmä na Rusko, tak preto, že mu rozumiem lepšie ako iným krajinám. Verím v jeho duchovné usilie, a že toto úsilie pomôže celkovému rozvoju civilizácie na svete. "Uslím na nesmierne duchovné snahy, ktoré vrú v mojej vlasti."

Filmový režisér Andrej Tarkovskij

VATIKÁN

Ján Pavol II. prijal Jásira Arafata. V rozhovore s ním zdôraznil, že právo na vlastnú vlasť majú Palestínci rovnako ako Židia.

- Ján Pavol II. vydal posolstvo na IV.medzinárodný deň mládeže /19. marca 1989/, v ktorom o.i. povzbudil mladých k účasti na stretnutí s pápežom 19. a 20. augusta v Santiago de Compostella v Španielsku.

- V Ríme začala pracovať katolícka televízna vysielacia Persona TV /12 hodín programu denne/.

Heslo k 22.Svetovému dňu mieru, 1.1.1989, schválené Sv.Otcom, znie: K BUDOVANIU MIERU TREBA REŠPEKTOVAŤ MENŠINY. Týka sa jednej z najpálčivejších a najdelikátnejších otázok súčasnej spoločnosti, lebo dnes niet na svete štátu, ktorý by sa nemusel nejakým spôsobom vysporiadať s problémom menšín. Tento problém veľmi ohrozuje pokoj jednak vnútri štátov, jednak medzi štátmi.

Posolstvo Svätého Otca k tejto téme bolo vydané vo Vatikáne 8. decembra 1988.

FRANCÚZSKO

V Paríži bolo za účasti asi 30 tisíc osôb Európske stretnutie mladých /Koncil mládeže/ organizované Ekumenickým spoločenstvom z Taizé. Prvý raz v histórii týchto stretnutí prišiel veľký počet /asi 8500/ osôb z východnej Európy.

- Novým biskupom "Mission de France" sa stal André Lacrampe, doterajší pomocný biskup v Remeši. "Francúzska misia" bola založená z iniciatívy kard.Suharda, arcibiskupa Paríža, zborom kardinálov a arcibiskupov francúzskych r.1941. V Lisieux otvorili seminár pripravujúci "kňazov-robotníkov", ktorí potom vykonávali pastoračiu v odkresťančenom prostredí, najmä robotníckom, pričom sami normálne pracovali v závodoch. Teraz má Misia 281 kňazov, z toho 256 vo Francúzsku. Od r.1977 bolo vysvätených 35 kňazov. Na kňazstvo sa teraz pripravuje 20 kandidátov.

POĽSKO

V Osvienčime posvätili kostol zasvätený sv.Maximiliánovi Kolbemu, ktorý v tomto koncentračnom tábore zomrel mučeníckou smrťou. Posviacuku vykonal 9.10.1988 krakovský arcibiskup kardinál Fr.Macharski.

- Prvý raz mohol primas Poľska vystúpiť v televízii s vianočnou kázňou.

- V akademickom roku 1988/9 začal v Krakove činnosť medzifakultný inštitút bioetiky Pápežskej teologickej akadémie.

- V Bydgošti bol zaregistrovaný /dostal úradné schválenie/ katolícky vysokoškolský zväz "Pokolenie".

- V roku 1988 nastúpilo do seminárov 8867 klerikov a vysvätených bolo 1149 kňazov. Analogické čísla z roku 1980 sú 6285 a 632. Teraz poľská cirkev má 24.076 kňazov.

SEVERNÁ KÓREA

Počas svojej 10-dňovej návštevy v KĽDR dvaja juhokórejskí katolícki kňazi mohli prvý raz od občianskej vojny v roku 1953 sláviť sv. omšu v katedrále vo Fenjane, v hlavnom meste krajiny. Na sv. omši bolo prítomných 60 osôb. Je to prvá správa za 35 rokov o verejnom slávení sv. omše v KĽDR. Osud katolíkov v tejto krajine je neznámy. Severokórejské katolícke spoločenstvo pravdepodobne nemá ani jedného kňaza. V južnej Kórei žije vyše 2 miliónov katolíkov. Je to nateraz najrýchlejšie sa rozvíjajúca miestna cirkev na svete.

NSR

Kolégium metropolitnej kapituly v Kolíne n.Rýnom zvolilo 16.12. 1988 za miestneho arcibiskupa kard.Joachima Meisnera, doterajšieho berlínskeho biskupa a predsedu episkopátu NDR. Ján Pavol II. ho potom menoval kolínskym arcibiskupom-metropolitom.

Kard.Meisner sa narodil vo Vroclavi r.1933, za kňaza bol vysvätený r.1962, za biskupa r.1975, r.1980 menovaný biskupom Berlína. Roku 1983 ho Ján Pavol II. povýšil za kardinála.

NDR

Podpredseda Berlínskej biskupskej konferencie Mons.Wanke vyhlásil, že menovanie kard.Meisnera kolínskym arcibiskupom je pre cirkev v NDR veľkou stratou, že sa však teraz bude viac cítiť živou časťou univerzálnej Cirkvi.

- Katolícki biskupi NDR uistili československých katolíkov o svojej solidarite v modlitbách a povzbudili ich k nádeji a dôvere. Kard. Joachim Meisner, predseda Berlínskej biskupskej konferencie, poslal jej menom telegram pražskému arcibiskupovi kard.Tomáškovi: "Nech Kristus vedie Vás aj katolíkov českých a slovenských diecéz do jasnejšieho roku 1989." Kard.Meisner už viackrát navštívil kard.Tomáška. Na záver roku 1987 vyzval berlínskych veriacich, aby sa modlili za katolíkov v ČSSR; povedal: "Tragédia týchto našich bratov a sestier vo viere sa týka aj nás."

RAKÚSKO

Rakúski katolíci dali vytlačiť 150 tisíc biblií v litovčine, ktoré majú byť poslané na Litvu do Veľkej Noci. Litovci sa na zásielku veľmi tešia, biskup Juozas Preikšas, apoštolský administrátor aunasu a Vilkaiviškisu, píše o "nesmiernej vďačnosti v Kristu za tento šlachetný úmysel."

MAĎARSKO

Ako uvádza Maďarské tlačová kancelária, predseda Prezidiálnej rady MĽR Bruno Staub pozval 18.12.1988 pápeža k návšteve Maďarska. Ján Pavol II. v odpovedi píše: "Som si plne vedomý, že tento plán je spoločným želaním prezidiálnej rady a maďarskej vlády a že je v zhode s podobným želaním kardinála primasa a jeho bratov, členov biskupského zboru. S radosťou Vám oznamujem, že som prijal pozvanie v nádeji, že moja návšteva poslúži k ďalšiemu prehĺbeniu vzťahov vzneseného maďarského národa a Svätej Stolice a poskytne príležitosť upevniť synov katolíckej Cirkvi v ich viere."

Plánovaná návšteva Maďarska sa pravdepodobne uskutoční v roku 1990. V Maďarsku je asi 6 miliónov katolíkov.

- Maďarský parlament jednomyselne schválil rezolúciu, v ktorej vyjadruje svoju podporu mierovému posolstvu Sv.Otca, najmä pre zdôraznenie práv všetkých menšín.

- Aj v Maďarsku sa potraty stávajú vážnym problémom. Podľa štatistickej ročenky 1987 bolo uskutočnených v rokoch 1980-1986 spolu 564.331 prerušení tehotenstva, čo znamená 220 potratov denne. Aj parlament bol nútený zaujať k tomu stanovisko. Pozastavil sa nad tým, že platný potratový zákon neuvažuje o práve na slobodu jednotlivca ani o zreteľoch občianskej a zdravotnej politiky.

V denníku "Magyar Nemzet" sa k problému potratu vyslovil biskup Endre Gyulay. Okrem potratov poukázal aj na rozpad rodín v krajine. Roku 1986 bolo uzavretých manželstiev 72.516 a 29.900 rozvedených. Vyše 20 rokov stúpa počet bezdetných manželstiev.

ČÍNA

V meste Xuanhua v provincii Hebei v severnej Číne zomrel na rakovinu biskup Melichar Chang K'o-hing, správca diecézy Xiwanzi, ktorý strávil 36 rokov vo väzení a v pracovných táboroch za vernosť Apoštolskej stolici. Od prepustenia na slobodu v marci 1985 býval u svojej sestry v Xuanhua. Nesmel prijímať zahraničných hostí. Biskup Chang sa tešil veľkej úcte a láske čínskych katolíkov. Podľa miestneho zvyku na znak úcty, akú požívala jeho osoba, dostal ako dar od veriacich ešte pred smrťou drahocennú truhlu, a na jednom z blízkych pahorkov mu katolíci vybudovali už za života okázalý hrob, zhotovený z tisícov kamenov prinesených z doliny.

- Biskup Zong Huaide, predseda čínskeho katolíckeho vlasteneckého združenia vyhlásil, že v ČĽR od r.1958 bolo "92 biskupov a 90 kňazov vysvätených vlastnou cirkvou".

V Číne žije ešte 7 biskupov menovaných koncom 40-tych a začiatkom 50-tych rokov Apoštolskou Stolicou. Dvaja z nich sú teraz v zahraničí: arcibiskup Dominik Tang Yee Ming je v Hong-kongu, a biskup Kung Pin-Mei je dočasne v USA.

Na pozvanie OSN a čínskej vlády poriadal americký tím pod vedením katolíckeho kňaza P.Denisa St.Marie z Clevelandu informačné kurzy o prirodzenej regulácii počatí. Bývalý misionár, ktorý strávil 20 rokov v Latinskej Amerike, hovoril o pozitívnych výsledkoch, ktoré oficiálne uznáva vláda. Štátne zdravotnícke zariadenia chcú odporúčať prirodzenú metódu regulácie počatia najmä tým 11 až 14 percentám čínskych žien, ktoré odmietajú alebo nemôžu užívať metódy umelé. Čínsky program plánovaného rodičovstva je zameraný prísne na jedno dieťa. Väčšina matiek privádza na svet dieťa vo veku 25 rokov a odmietajú lieky alebo umelé mechanizmy na zabránenie počatia pre ďalšie plodné roky svojho života. Týmto spôsobom sa prirodzená metóda stáva populárna.

Projekt pripravovaný už od r.1985 bol rozbehnutý pred 2 rokmi v Šanghaji výukou 35 lekárov resp.lekárskeho odborníkov. Tohto roku sa P.Denis St.Marie znova vrátil do Číny, aby vysvetlil program a metódu prirodzenej regulácie počatia ďalším 52 lekárom.

KUBA

Kubánske úrady povolili 20-tim kňazom zo zahraničia začať dušpastiersku prácu na Kube /kubánsky zbor biskupov prosil o povolenie pre 52 kňazov/. Počet katolíckych kňazov na Kube poklesol z 720 v roku 1958 na 324 teraz.

VIETNAM

Arcibiskup František Xav. Nguyen-van-Thuan, pomocný biskup arcibiskupa Pavla Nguyen-van-Binha z Hočiminovho mesta vo Vietname bol prepustený na slobodu po 13-tich rokoch strávených v pracovných táboroch a domácom väzení. Teraz býva v Hanoji, v dome arcibiskupa kardinála Trinh-van-Cana. V 70-tych rokoch biskup Thuan, vtedy správca diecézy v Nha Trang, bol poverený biskupskou konferenciou Vietnamu organizovať pomoc a starosť o obeť vojny, najmä o evakuovaných a ranených z civilného obyvateľstva. Táto činnosť bola hodnotená novým vietnamským režimom za činnosť "vojenskú a kontrarevolučnú". 24. apríla 1985 Pavol VI. menoval biskupa Thuana koadjutorom s právom nástupníctva arcibiskupa Hočiminovho mesta /vtedajšieho Saigou/. Krátko potom bol uväznený.